

Årsrapport

for perioden

1. januar – 31. december 2015

SAS Pilot & Navigatør Pensionskasse

Årsrapport for perioden
1. januar - 31. december 2015

Vester Voldgade 106, 4 th.
1552 København V
CVR-nr. 19 61 53 83

INDHOLD

PÅTEGNINGER

Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors erklæringer	4

LEDELSESBERETNING

Pensionskasseoplysninger	5
Ledelsens beretning	6

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Resultatopgørelse	11
Balance	12
Egenkapitalopgørelse	14
Noter	15

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for SAS Pilot & Navigator Pensionskasse for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om tilsyn med firmapensionskasser.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og Pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og Pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og Pensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og for koncernens og Pensionskassens finansielle stilling, samt for de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og Pensionskassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 22. marts 2016

DIREKTION

Keld Skjold Pedersen

BESTYRELSE

Stephan Hrynczuk
formand

Klaus Barth Jørgensen
næstformand

Britt-Inger Fredriksson

Ove Christian Alstrup

Mogens Holgaard

Jesper Skov Hansen

Den uafhængige revisors erklæringer

Til medlemmerne i SAS Pilot & Navigatør Pensionskasse

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for SAS Pilot & Navigatør Pensionskasse for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015. Koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for henholdsvis koncernen og Pensionskassen. Koncernregnskabet og årsregnskabet aflægges efter lov om tilsyn med firmapensionskasser.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om tilsyn med firmapensionskasser. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og Pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og Pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om tilsyn med firmapensionskasser.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om tilsyn med firmapensionskasser gennemlæst ledelsesberetningen i årsrapporten. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

København, den 22. marts 2016

Ernst & Young

Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Jesper Dan Jespersen

statsaut. revisor

LEDELSESBERETNING

Pensionskasseoplysninger

SAS Pilot & Navigatør Pensionskasse

Vester Voldgade 106, 4 th.

1552 København V

Telefon 33 32 14 40

Telefax 33 32 58 52

CVR-nr. 19 61 53 83

Hjemstedskommune: København

Bestyrelse

Styrmand Stephan Hrynczuk, formand

Director Klaus Barth Jørgensen, næstformand

Director Britt-Inger Fredriksson

Luftkaptajn Ove Christian Alstrup

Luftkaptajn Mogens Holgaard

Head of Business Control Flight Operations Jesper Skov Hansen

Direktion

Keld Skjold Pedersen

Aktuar

Peter Melchior

Revisor

Ernst & Young P/S

Osvald Helmuths Vej 4

2000 Frederiksberg

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes fredag den 29. april 2016 på Bautahøj Kursuscenter, Jægerspris.

LEDELSESBERETNING

Ledelsens beretning

Koncernens og Pensionskassens hovedaktiviteter

Pensionskassens virksomhed omfatter udbetaling af pensionstilskud til den personkreds, der er omfattet af bestemmelsen i vedtægternes § 4, og som i regnskabsåret har modtaget pensionsydelse fra Danica Pension.

Pensionskassen har i 2014 modtaget bonus fra Danica Pension for aktuelle pensionsforsikringer i overensstemmelse med overenskomst af 12. september 1982 mellem SAS, DPF og SANA. Tilsvarende har Pensionskassen i henhold til reglerne i overenskomsten modtaget bonus for 2014 for ikke aktive pensionsforsikringer. Bonus for denne medlemsgruppe er modtaget primo 2015. Aktuarberegninger for 2015 viser, at bonus for ikke aktive pensionsforsikringer for dette år også vil tilfalde Pensionskassen. Bonus for 2015 er ikke endeligt opgjort, og beløbet er derfor ikke fastslået. Bonus for 2015 for eventuelle pensionskontrakter vil efter implementeringen af pensionsaftalen per 1. april 2013 alene omfatte de piloter, som er førtidspensionerede efter regler gældende før 18. november 2012. Der er således tale om relativt få personer, og bonus på kontrakterne vurderes således ikke at overstige 0,5 mio. kr.

Udviklingen i koncernens og Pensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold

Pensionskassen har samlet set realiseret et afkast på 3,4 % på beholdningen af værdipapirer og afdækninger i 2015, hvilket som helhed må betegnes som mindre tilfredsstillende. Resultatet for året er under de langsigtede afkastforventninger, der i 2015 udgjorde 4,7 %. Årsagen til det relativt beskedne positive resultat knytter sig til den valgte strategi for Pensionskassens investeringsportefølje.

Året blev præget af øget usikkerhed på de finansielle markeder, hvilket i flere tilfælde medførte kraftige kursstigninger og -fald i løbet af kort tid. Årets første måneder var således præget af særdeles gode afkast, og denne situation fortsatte frem til sommeren. Ved sensommer indtrådte en kraftig forandring, hvor finansmarkederne, som følge af frygt for global vækstafmatning, reagerede med kraftige og hurtige kurstab på en række forskellige aktivklasser, som på kort tid eroderede periodens positive resultat. Begrundet i den stigende markedsmæssige usikkerhed i første halvår blev det besluttet, at foretage visse reduktioner af aktieandele, hvilket i nogen grad har reduceret de negative effekter af efterårets markedsudvikling.

Generelt var markedsudviklingen påvirket af en stærk udvikling i amerikansk økonomi, som medførte, at den amerikanske centralbank i december for første gang i 9 år hævede renten. Rentestigningen var ventet på de finansielle markeder, der havde brugt det meste af året på at spekulere i, hvornår rentestigningen ville indtræffe. 2015 bød også på fortsatte markante fald på markedet for energi, hvor specielt olieprisfald vurderes at have væsentlig påvirkning på udviklingen af de finansielle markeder. Energiprisfaldene er generelt understøttende for økonomien, da de øger forbrugernes forbrugsmuligheder. Faldet i energipriserne har dog været så voldsomme, at de i sig selv har tilført betydelig usikkerhed til de finansielle markeder.

Pensionskassens resultat skyldes beslutninger om porteføljens sammensætning herunder en høj andel af aktier i årets første måneder, hvor aktier leverede pæne afkast. I foråret blev det besluttet at reducere andelen af aktier betydeligt, da aktier på daværende tidspunkt var blevet relativt dyre. Dermed var Pensionskassens portefølje

LEDELSESBERETNING

Ledelsens beretning

Udviklingen i koncernens og Pensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold (fortsat)

mindre følsom, da aktierne blev hårdt ramt henover sensommeren. Disse beslutninger har været positive i relation til afkast for 2015. Derimod har den valgte strategi, uden særlige positioner til danske aktier, og med allokering til asiatiske, og herunder kinesiske aktier påvirket resultatet negativt.

Porteføljens aktieforvaltere har i 2015 leveret tilfredsstillende resultater set i forhold til aktiemarkedene generelt. For obligationsforvalteres vedkommende er billedet mere nuanceret, men samlet set er afkast for obligationer for året bedre end benchmark.

I 2016 forventes fortsat en høj usikkerhed på de finansielle markeder, men der kan fortsat findes attraktive segmenter indenfor aktier og specielt markedet for kreditobligationer.

Overskudsdisponering

Årets resultat på -0,6 mio. kr. fremkommer efter reduktion af pensionshensættelser med 13,6 mio. kr., hvorefter Pensionskassens hensættelser svarer til Pensionskassens nettoaktiver fratrukket lovgivningens kapitalkrav. Bestyrelsen foreslår, at årets overskud overføres til egenkapitalen, som herefter udgør 60,3 mio. kr. svarende til lovgivningens kapitalkrav.

Risici og usikkerhedsfaktorer

Den overordnede målsætning er at sikre medlemmerne det bedst mulige afkast gennem investering af Pensionskassens aktiver med betryggende sikkerhed og investeringsrisiko. Investeringsrisikoen søges mindsket ved at sprede aktiverne på forskellige aktivtyper og ved en geografisk spredning, så der ikke opstår en uheldsmæssig afhængighed af en enkelt aktivtype eller udviklingen i en særlig region.

Pensionskassens investeringsstrategi har først og fremmest til hensigt at sikre, at det fortsat er muligt at yde pensionstilskud og pensionsregulering i henhold til vedtægter og pensionsregulativ, og på den baggrund skabe et så højt afkast som muligt med en acceptabel og kontrolleret risiko. Dette betyder, at det løbende vurderes, om der skal foretages afdækning gennem afledte finansielle instrumenter, ud over de afdækninger som følger af love og regler. Der foretages således en struktureret afvejning af investeringernes afkast og den involverede risiko. I den forbindelse anvendes et risikobudget, der sikrer, at investeringerne holder sig inden for de afstukne rammer. Et væsentligt element i investeringsstrategien er således at investere i forskellige aktivklasser, der har langsigtet afkastpotentiale og samtidig bidrager til en spredning af risikoen. I slutningen af året, hvor investeringsstrategi er revurderet og strategi for 2016 er fastlagt, er det besluttet at fastholde stor vægt på styring af risiko, og med relativt vide rammer for fastlagte grænseværdier for de enkelte aktivklasser. Fastlæggelse af strategi for 2016 medførte, at den samlede risiko på porteføljen bliver fastholdt i forhold til 2015. Da Pensionskassens garantier er betingede, tager bestyrelsens vurdering af risiko, i den aktuelle situation, derfor primært udgangspunkt i den samlede risiko på investeringsaktiverne.

Usikkerhed ved indregning og måling

Ved regnskabsudarbejdelsen anvendes skøn og vurderinger, som påvirker størrelsen af aktiver og forpligtelser. De væsentligste skøn og vurderinger vedrører fastlæggelsen af

LEDELSESBERETNING

Ledelsens beretning

Usikkerhed ved indregning og måling

(fortsat)

afkastprocenter og dagsværdi på investeringsejendomme, diskonteringssatser og forventninger til fremtidig inflation, samt forudsætninger om invaliditet og dødelighed ved opgørelsen af de pensionsmæssige forpligtelser.

Porteføljen af investeringsejendomme er samlet i Pensionskassens ejendomsselskab. Fastsættelsen af dagsværdien af koncernens ejendomme på 251,0 mio. kr. er vanskeliggjort af, at cirka halvdelen af værdien af ejendomme vedrører ejendomme, der anvendes til kursus- og hotelformål. Ejendomme i denne kategori vurderes som mere konjunkturfølsomme og udviklingen i dette marked har udviklet sig således, at hoteller med primære beliggenheder er steget i værdi, medens hoteller med mere sekundære beliggenheder har reduceret værdi. Driften af Hotel Propellen har gennem en årrække givet tilfredsstillende resultat og udviklingen på dette hotel vurderes fortsat positiv. Bautahøj Kursuscenter har over årene præsteret svingende resultater. For Hotel Blicher er driftsresultat fortsat meget utilfredsstillende, og dette hotel leverer fortsat negative resultater. Samlet set har hoteldriften været negativ, og Pensionskassen har derfor fortsat afgivet erklæring om støtte i relation til driften frem til aflæggelse af årsrapport for 2016.

På Bautahøj er der gennemført væsentlige aktiviteter for at sikre og forbedre placeringen i markedet. Dette arbejde blev afsluttet i 2014, og forventningerne var, at der herefter er grundlag for at vende den negative udvikling på dette sted. Det viste sig desværre nødvendigt, at foretage ændringer i den lokale ledelse på stedet, og dette har forsinket effektueringen af de forventede forbedringer i omsætning og resultat. For Hotel Blicher er der foretaget yderligere grundlæggende analyser og vurderinger, og det er nu besluttet, at søge dette hotel afhændet og videreført i andet regi.

Pensionskassens ejendomsselskab har ultimo 2015 indgået aftale om salg af ejendommen Vester Voldgade. Ejendommen er overdraget til køber medio marts 2016.

Forventninger til fremtiden

Pensionskassens ledelse forventer, at udviklingen i 2016 fortsat vil være præget af lav vækst og lav inflation. Investeringsstrategien bygger på et antal grundlæggende langsigtede forudsætninger, og for den konkrete strategis vedkommende på vurderinger for de kommende 3 års sigt. Det er her vurderingen, at aktier fortsat bør have en central position i porteføljen i balance med beholdninger af højtratede obligationer. Det er også vurderingen, at kreditobligationer har væsentligt vækstpotentiale, og bør indgå med betydelig andel i porteføljen. Det er forventningen, at renteniveau og inflation fortsat vil forblive på et meget lavt niveau. Udviklingen i afkast på aktier, forventes drevet af indtjeningsvæksten i virksomhederne, og væksten vil i højere grad være relateret til den generelle vækst. Da der fortsat forventes beskedne vækstrater vurderes det i stigende grad væsentligt, at identificere selskaber med udviklingspotentiale, hvilket er opgaven for de forvaltere Pensionskassen har udvalgt.

Pensionskassens forventede resultat vil blive anvendt til styrkelse af de pensionsmæssige hensættelser samt regulering til kapitalkravet. Resultat efter regulering af hensættelser forventes derfor at svare til stigningen i kapitalkravet.

LEDELSESBERETNING

Ledelsens beretning

Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke indtrådt betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning og frem til årsrapportens underskrivelse, der vil kunne forrykke vurderingen af årsrapporten væsentligt.

Bestyrelsens og direktionens ledelseshverv

Stephan Hrynczuk er administrerende direktør i
- SRH ApS og 1 datterselskab hertil

Klaus Barth Jørgensen besidder ikke øvrige ledelseshverv i erhvervsvirksomheder.

Britt-Inger Fredriksson besidder ikke øvrige ledelseshverv i erhvervsvirksomheder.

Ove Christian Alstrup er medlem af bestyrelsen i
- Spring Estate A/S og 1 datterselskab hertil

Mogens Holgaard er medlem af bestyrelsen i
- Kapitalformidlingsselskabet af 1/11 1993 A/S og 1 datterselskab hertil
Samt fuldt ansvarlig deltager i
- Nørregaard

Jesper Skov Hansen er suppleant i bestyrelsen i
- SAS Ground Handling Denmark A/S.

Keld Skjold Pedersen er medlem af bestyrelsen i
- Kapitalformidlingsselskabet af 1/11 1993 A/S og 1 datterselskab hertil
- Spring Estate A/S og 1 datterselskab hertil
- Bent Gerts Holding ApS og 1 datterselskab hertil

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Resultatopgørelse		Pensionskassen		Koncernen	
Note	tkr.	2015	2014	2015	2014
	Bonusindtægter fra Danica	10.538	10.464	10.538	10.464
2	Bonusindtægter i alt	10.538	10.464	10.538	10.464
	Indtægter fra tilknyttede virksomheder	62.595	108.646	0	0
	Indtægter fra associerede virksomheder	8.952	1.903	8.952	4.011
	Indtægter af investeringsejendomme	0	0	3.734	4.768
	Renteindtægter og udbytter m.v.	3.937	3.263	996	2.723
3	Kursreguleringer	-36.392	-30.874	28.123	74.483
	Renteudgifter	0	0	-1.554	-1.815
	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	0	0	0	0
	Investeringsafkast, i alt	39.092	82.938	40.250	84.170
4	Pensionsafkastskat	-5.200	-11.851	-5.200	-11.851
	Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	33.892	71.087	35.050	72.319
5	Udbetalte pensionsydelse	-52.262	-54.113	-52.262	-54.113
	Pensionsmæssige ydelser f.e.r., i alt	-52.262	-54.113	-52.262	-54.113
	Ændring i pensionshensættelser	13.553	-21.676	13.553	-21.676
	Ændring i pensionsmæssige hensættelser f.e.r., i alt	13.553	-21.676	13.553	-21.676
6	Administrationsomkostninger	-6.302	-4.830	-7.460	-6.062
	Pensionsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-6.302	-4.830	-7.460	-6.062
	PENSIONSTEKNISK RESULTAT	-581	932	-581	932
	ÅRETS RESULTAT	-581	932	-581	932

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Balance		Pensionskassen		Koncernen	
Note	tkr.	2015	2014	2015	2014
7	Driftsmidler	0	0	0	0
	MATERIELLE AKTIVER, I ALT	0	0	0	0
8	Investeringsjendomme	2.957	2.957	250.960	247.103
9	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	1.314.838	1.385.129	0	0
9	Kapitalandele i associerede virksomheder	22.889	6.038	22.889	12.075
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	1.337.727	1.391.167	22.888	12.075
19	Kapitalandele	0	0	546.810	623.229
	Obligationer	0	0	624.008	626.922
16	Afledte finansielle instrumenter	871	0	871	0
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	871	0	1.171.689	1.250.151
20	INVESTERINGS AKTIVER, I ALT	1.341.555	1.394.123	1.445.537	1.509.329
14	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	84.154	72.230	0	0
14	Tilgodehavender hos associerede virksomheder	19.622	19.360	19.622	19.360
	Andre tilgodehavender	4.487	5.161	23.072	23.097
	TILGODEHAVENDER, I ALT	108.263	96.750	42.694	42.456
	Likvide beholdninger	21.166	4.258	47.514	10.592
	ANDRE AKTIVER, I ALT	21.166	4.258	47.514	10.592
	AKTIVER, I ALT	1.470.984	1.495.132	1.535.746	1.562.377

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Balance		Pensionskassen		Koncernen	
Note	tkr.	2015	2014	2015	2014
	Reserver	159.894	159.894	159.894	159.894
	Overført resultat	-99.611	-99.029	-99.611	-99.029
10	EGENKAPITAL, I ALT	<u>60.283</u>	<u>60.865</u>	<u>60.283</u>	<u>60.865</u>
	Pensionshensættelser	1.401.900	1.415.453	1.401.900	1.415.453
11	Pensionshensættelser, i alt	<u>1.401.900</u>	<u>1.415.453</u>	<u>1.401.900</u>	<u>1.415.453</u>
	PENSIONSMÆSSIGE HENSÆTTELSE, I ALT	<u>1.401.900</u>	<u>1.415.453</u>	<u>1.401.900</u>	<u>1.415.453</u>
	Gæld til kreditinstitutter	0	0	63.724	67.045
16	Afledte finansielle instrumenter	0	3.230	0	3.230
	Anden gæld	8.801	15.584	9.839	15.785
12	GÆLD, I ALT	<u>8.801</u>	<u>18.814</u>	<u>73.563</u>	<u>86.060</u>
	PASSIVER, I ALT	<u>1.470.984</u>	<u>1.495.132</u>	<u>1.535.746</u>	<u>1.562.377</u>
1	Femårsoversigt				
13	Pant eller anden sikkerhed i aktiver				
14	Koncerninterne transaktioner / nærtstående parter				
15	Principper for fordeling af overskud				
16	Afledte finansielle instrumenter				
17	Kapitalandele				
18	Mål for styring af finansielle risici mv.				
19	Koncernens aktiebeholdning procentvis fordelt på brancher og regioner				
20	Specifikation af aktiver og disses afkast				
21	Eventualaktiver og -forpligtelser				
22	Anvendt regnskabspraksis				

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER**Egenkapitalopgørelse for koncernen**

tkr.	Reserver	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2014	159.894	-99.962	59.932
Overført, jf. resultatdisponering	0	932	932
Egenkapital 1. januar 2015	159.894	-99.030	60.864
Overført, jf. resultatdisponering	0	-581	-581
Egenkapital 31. december 2015	159.894	-99.611	60.283

Egenkapitalopgørelse for Pensionskassen

tkr.	Reserver	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2014	159.894	-99.962	59.933
Overført, jf. resultatdisponering	0	932	932
Egenkapital 1. januar 2015	159.894	-99.030	60.864
Overført, jf. resultatdisponering	0	-581	-581
Egenkapital 31. december 2015	159.894	-99.611	60.283

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER**Noter til resultatopgørelse og balance****Note 1 Femårsoversigt****Koncernen**

tkr	2015	2014	2013	2012	2011
Bonusindtægter	10.538	10.464	14.625	23.917	13.107
Pensionsmæssige ydelser f.e.r., i alt	52.262	54.113	52.027	50.919	48.404
Investeringsafkast	40.250	84.170	89.599	94.846	100.023
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt ¹	-7.460	-6.062	-6.853	-2.269	-9.908
Pensionsteknisk resultat	-581	932	1.437	2.105	1.754
Årets resultat	-581	932	1.437	2.105	1.754
Årets nettoresultat	-581	932	1.437	2.105	1.754
Pensionsmæssige hensættelser, i alt	1.401.900	1.415.453	1.393.777	1.360.418	1.311.402
Egenkapital, i alt	60.283	60.865	59.933	58.495	56.390
Aktiver, i alt	1.535.746	1.562.377	1.543.768	1.517.567	1.469.200
Solvensdækning (N6)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Pensionskassen

tkr	2015	2014	2013	2012	2011
Bonusindtægter	10.538	10.464	14.625	23.917	13.107
Pensionsmæssige ydelser f.e.r., i alt	52.262	54.113	52.027	50.919	48.404
Investeringsafkast	39.092	82.938	89.599	95.091	97.469
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt ¹	-6.302	-4.830	-6.853	-2.514	-7.354
Pensionsteknisk resultat	-581	932	1.437	2.105	1.754
Årets resultat	-581	932	1.437	2.105	1.754
Årets nettoresultat	-581	932	1.437	2.105	1.754
Pensionsmæssige hensættelser, i alt	1.401.900	1.415.453	1.393.777	1.360.418	1.311.402
Egenkapital, i alt	60.283	60.865	59.933	58.495	56.390
Aktiver, i alt	1.470.984	1.495.132	1.471.864	1.442.190	1.390.381
Solvensdækning (N6)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

¹⁾ Pensionsmæssige driftsomkostninger er i 2012 i væsentlig grad påvirket af tilbagebetaling af manglende momsfradrag inkl. renter fra SKAT.

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Noter til resultatopgørelse og balance		Pensionskassen		Koncernen	
Note	tkr.	2015	2014	2015	2014
2	Antal medlemmer				
	Tjenestgørende medlemmer	440	460	440	460
	Pensionister	411	413	411	413
	Ægtefællepensionister	131	123	131	123
	Børnepensionister	14	15	14	15
		<u>996</u>	<u>1.011</u>	<u>996</u>	<u>1.011</u>
3	Kursreguleringer				
	Investeringsejendomme	0	0	5.307	-5.269
	Kapitalandele	40	0	67.526	95.232
	Investeringsforeningsandele	-1.312	-1.998	0	0
	Obligationer	0	0	-3.775	9.147
	Afledte finansielle instrumenter	-34.862	-28.820	-34.862	-28.820
	Nedskrivning af finansielle aktiver	0	0	-4.700	-5.200
	Øvrige	-257	-57	76	9.393
		<u>-36.392</u>	<u>-30.874</u>	<u>29.573</u>	<u>74.483</u>
4	Pensionsafkastskat				
	Årets pensionsafkastskat	<u>5.200</u>	<u>11.851</u>	<u>5.200</u>	<u>11.851</u>
		<u>5.200</u>	<u>11.851</u>	<u>5.200</u>	<u>11.851</u>
	Pensionsafkastskatten udgør 15,3% af investeringsafkastet med fradrag af den friholdte del, jf. nedenstående friholdelsesbrøk				
	Friholdelsesbrøk	<u>5,9%</u>	<u>5,9%</u>	<u>5,9%</u>	<u>5,9%</u>
	Andel af investeringsaktiver, hvoraf afkast indgår i beregningen af pensionsafkastskatten				
		<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>
5	Udbetalte pensionsydelse				
	Pensioner	52.262	51.925	52.262	51.925
	Udtrædelsesgodtgørelser	0	2.188	0	2.188
	I alt	<u>52.262</u>	<u>54.113</u>	<u>52.262</u>	<u>54.113</u>
6	Administrationsomkostninger				
	Gennemsnitlig antal heltidsbeskæftigede	3	3	3	3
	Personaleudgifter kan specificeres således :				
	Løn	3.021	3.200	3.021	3.383
	Pension	198	196	198	196
	Andre udgifter til social sikring	10	10	10	10
	Afgifter beregnet på grundlag af personaleantallet eller lønsummen	146	131	146	131
		<u>3.374</u>	<u>3.537</u>	<u>3.374</u>	<u>3.606</u>

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Noter til resultatopgørelse og balance

Pensionskassen

Koncernen

Note tkr.

6 Administrationsomkostninger (fortsat)	2015	2014	2015	2014
Direktion, fast løn	1.237	1.226	1.237	1.226
Direktion, pensionsbidrag	198	196	198	196
Bestyrelse, fast vederlag	550	702	573	872
	<u>1.984</u>	<u>2.123</u>	<u>2.007</u>	<u>2.293</u>

Pensionskassen har ingen forpligtelser til at yde pension til direktion og bestyrelsen i deres egenskab af direktion eller bestyrelse.

Der findes ingen særlige incitamentsordninger for medlemmer af ledelsen.

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER
Noter til resultatopgørelse og balance

Note tkr.	Pensionskassen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
6 Ernst & Young P/S				
Samlet honorar	249	285	344	503
Andel heraf, der angår andre ydelser end revision	83	120	146	145
Revisionshonorar	<u>166</u>	<u>165</u>	<u>198</u>	<u>358</u>
7 Driftsmidler				
Samlet kostpris 1/1	2.734	2.734	2.734	2.734
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	0	0	0	0
Afgang i årets løb	0	0	0	0
Samlet kostpris 31/12	<u>2.734</u>	<u>2.734</u>	<u>2.734</u>	<u>2.734</u>
Samlede af- og nedskrivninger 1/1	-2.734	-2.734	-2.734	-2.734
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Årets afskrivninger	0	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger på afhændede og udrangerede aktiver	0	0	0	0
Samlede af- og nedskrivninger 31/12	<u>-2.734</u>	<u>-2.734</u>	<u>-2.734</u>	<u>-2.734</u>
Regnskabsmæssig værdi 31/12	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
8 Investerings ejendomme				
Omvurderet værdi 1/1	2.957	2.950	247.103	240.859
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	0	7	2.160	11.514
Afgang i årets løb	0	0	-3.610	0
Værdireguleringer, som i løbet af året er indregnet i resultatopgørelsen	0	0	5.307	-5.270
Omvurderet værdi 31/12	<u>2.957</u>	<u>2.957</u>	<u>250.960</u>	<u>247.103</u>
Det vægtede gennemsnit af de afkastprocenter, der er lagt til grund ved fastsættelsen af de enkelte ejendommers dagsværdi udgør:	-	-	4,3	4,6

Der har ikke været eksterne eksperter involveret i målingen af investeringsejendomme.

Datterselskabet Ejendomsselskabet af 1/10 2005 A/S har i december 2015 indgået aftale om salg af en ejendom til overtagelse i marts 2016. Ejendommen er pr. 31. december 2015 værdiansat til den aftalte salgspris med fradrag af salgsomkostninger.

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Noter til resultatopgørelse og balance

Note tkr.

9 Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Navn : Ejendomsselskabet af 1/10 2005 A/S

Hjemsted	København
Ejerandel	100%

Aktivitet : Selskabets formål er at opføre, eje og drive fast ejendom.

Egenkapital ifølge senest foreliggende årsrapport (2015)	118.042
--	---------

Resultat ifølge senest foreliggende årsrapport (2015)	-1.921
---	--------

Navn : Kapitalforeningen Danske Invest Institutional Afdeling SAS Pilotpension

Hjemsted	København
Ejerandel	100%

Aktivitet : Foreningens formål er investeringer i værdipapirer.

Egenkapital ifølge senest foreliggende årsrapport (2015)	1.196.796
--	-----------

Resultat ifølge senest foreliggende årsrapport (2015)	64.516
---	--------

Kapitalandele i associerede virksomheder

Navn : Kapitalformidlingsselskabet af 1/11 1993 A/S

Hjemsted	København
Ejerandel	50%

Aktivitet : Selskabets formål er at eje andele og anbringe midler i datterselskabet Wing Hotels ApS.

Egenkapital ifølge senest foreliggende årsrapport (2015)	-5.714
--	--------

Resultat ifølge senest foreliggende årsrapport (2015)	-499
---	------

Navn : Spring Estate A/S*

Hjemsted	Horsens
Ejerandel	50%

Aktivitet : Selskabets formål er at eje og drive fast ejendom. Selskabet er stiftet i 2015.

Egenkapital ifølge udkast til årsrapport (2015)	45.779
---	--------

Resultat ifølge udkast til årsrapport (2015)	15.556
--	--------

*Årsrapporten for 2015 er endnu ikke godkendt på regnskabsafslutningstidspunktet.

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Noter til resultatopgørelse og balance		Pensionskassen		Koncernen	
Note	tkr.	2015	2014	2015	2014
10 Egenkapital					
Egenkapital 1/1		60.865	59.933	60.865	59.933
Årets resultat		-581	932	-581	932
Egenkapital 31/12		<u>60.283</u>	<u>60.865</u>	<u>60.284</u>	<u>60.865</u>
Basiskapital		<u>60.283</u>	<u>60.865</u>	<u>60.284</u>	<u>60.865</u>
Kapitalkrav		<u>60.283</u>	<u>60.865</u>	<u>60.283</u>	<u>60.865</u>

Pensionskassens basiskapital er identisk med Pensionskassens egenkapital. Basiskapitalen skal som minimum være af samme størrelse som Pensionskassens kapitalkrav.

Pensionskassens kapitalkrav er et minimumskrav til Pensionskassens egenkapital og beregnes som 4,3 % af pensionshensættelserne.

11 Pensionshensættelser					
Pensionshensættelser primo		1.415.453	1.393.777	1.415.453	1.393.777
Pensionsydelse		-52.262	-54.113	-52.262	-54.113
Øvrige ændringer		38.709	75.789	38.709	75.789
Pensionshensættelser ultimo		<u>1.401.900</u>	<u>1.415.453</u>	<u>1.401.900</u>	<u>1.415.453</u>

12 Gæld

Af gælden til kreditinstitutter forfalder 45.773 tkr. til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet.

13 Pant eller anden sikkerhed i aktiver

Til sikkerhed for de pensionsmæssige hensættelser er der pr. 31. december 2015 registreret aktiver til en samlet regnskabsmæssig værdi på 1.422 mio. kr. fordelt på følgende :

	2015
<i>mio. kr.</i>	
Investeringsejendomme	203
Kapitalandele	547
Obligationer	624
Likvide beholdninger	48
	<u>1.422</u>

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Noter til resultatopgørelse og balance

Note

14 Koncerninterne transaktioner / nærtstående parter

Pensionskassens nærtstående parter omfatter de tilknyttede virksomheder Ejendomsselskabet af 1/10 2005 A/S og Kapitalforeningen Danske Invest Institutional Afdeling SAS Pilotpension samt de associerede virksomheder Spring Estate A/S, Kapitalformidlingsselskabet af 1/1 1993 A/S, herunder dettes datterselskab Wing Hotels ApS.

Transaktioner med nærtstående parter afregnes på markedsbaserede vilkår eller omkostningsdækkende basis.

Pensionskassen har haft nedenstående transaktioner med nærtstående parter:

	tkr.
Administrationshonorar	1.319
Renteindtægter	3.966
Lejeindtægter	194
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	84.154
Tilgodehavende hos associerede virksomheder	19.622

Af tilgodehavender hos associerede virksomheder vedrører 15.000 tkr. ansvarlig lånekapital. Det ansvarlige lån forrentes på markedsræssige vilkår.

Der findes ingen nærtstående parter, der har bestemmende indflydelse på Pensionskassen.

15 Principper for fordeling af overskud	tkr.
Overskuddet overføres til egenkapitalen.	
Årets overskud på	-581
er overført til egenkapitalen som herefter udgør	60.283

16 Afledte finansielle instrumenter tkr.

	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi	Marginkonto	Netto
Valutaswaps	0	6.366	7.237	871
	<u>0</u>	<u>6.366</u>	<u>7.237</u>	<u>871</u>

Pensionskassen har indgået 5 valutaswaps- og forwards til valutakurssikring af værdipapirer i HKD, GBP, CHF, USD og JPY, der alle udløber februar 2016.

17 Kapitalandele

En fortegnelse over de virksomheder, hvori Pensionskassen har kapitalandele, kan fås ved henvendelse til Pensionskassen.

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Noter til resultatopgørelse og balance

Note

18 Mål for styring af finansielle risici mv.

Der henvises til ledelsens beretning, hvor mål for styring af finansielle risici og pensionsrisici er beskrevet.

19 Koncernens aktiebeholdning procentvis fordelt på brancher og regioner

		Øvrige	Nord	Syd		Øvrige	Øvrige	Ikke	
	Danmark	Europa	amerika	amerika	Japan	fjern- østen	lande	fordelt	I alt
Energi	0,0%	0,6%	1,3%	0,0%	0,2%	0,5%	0,1%	0,0%	2,7%
Materialer	0,0%	1,3%	2,7%	0,0%	0,3%	1,1%	0,1%	0,1%	5,6%
Industri	0,0%	3,0%	6,0%	0,1%	0,7%	2,4%	0,3%	0,2%	12,7%
Forbrugsgoder	0,0%	2,3%	4,6%	0,1%	0,6%	1,9%	0,2%	0,1%	9,7%
Konsumentvarer	0,0%	3,9%	7,9%	0,1%	1,0%	3,2%	0,3%	0,3%	16,7%
Sundhedspleje	0,0%	2,4%	4,8%	0,1%	0,6%	1,9%	0,2%	0,2%	10,1%
Finans	0,0%	4,6%	9,3%	0,2%	1,2%	3,8%	0,4%	0,3%	19,7%
IT	0,0%	3,9%	7,9%	0,1%	1,0%	3,2%	0,3%	0,3%	16,6%
Telekommunikation	0,0%	0,6%	1,2%	0,0%	0,2%	0,5%	0,1%	0,0%	2,5%
Forsyning	0,0%	0,2%	0,4%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,7%
Ikke fordelt	0,0%	0,7%	1,4%	0,0%	0,2%	0,6%	0,1%	0,0%	2,9%
I alt	0,0%	23,4%	47,4%	0,8%	5,8%	19,1%	2,0%	1,5%	100,0%

KONCERN- OG PENSIONS KASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Noter til resultatopgørelse og balance

Note

20 Specifikation af aktiver og disses afkast

tkr.		Regnskabsmæssig værdi		Nettoinvesteringer	Afkast i % p.a. før pensionsaf- kastskat
		Primo	Ultimo		
1.1	Grunde og bygninger, der er direkte ejet	2.950	2.957	0	0,0%
1.2	Ejendomsaktieselskaber	119.963	118.680	0	0,0%
1.	Grunde og bygninger i alt	122.913	121.637	0	0,0%
2.	Andre dattervirksomheder	8.303	0	-9.726	17,1%
3.1	Børsnoterede danske kapitalandele	0	0	0	0,0%
3.2	Unoterede danske kapitalandele	17.000	0	0	0,0%
3.3	Børsnoterede udenlandske kapitalandele	606.578	546.810	-86.232	11,8%
3.4	Unoterede udenlandske kapitalandele	0	0	0	0,0%
3.	Øvrige kapitalandele i alt	623.578	546.810	-86.232	11,8%
4.1	Statsobligationer (Zone A)	57.867	63.033	6.250	-0,2%
4.2	Realkreditobligationer	57.867	63.033	6.250	-0,2%
4.3	Indeksobligationer	110.083	120.307	12.624	-1,6%
4.4	Kreditobligationer investment grade	0	0	0	0,0%
4.5	Kreditobligationer non investment grade samt emerging markets obligationer	117.455	154.763	45.000	-5,4%
4.6	Andre obligationer	0	0	0	0,0%
4.	Obligationer i alt	343.272	401.136	-86.550	-0,3%
5.	Pantesikrede udlån	0	0	0	0,0%
6.	Øvrige finansielle investeringsaktiver	284.705	222.510	-70.422	3,5%
7.	Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	0	0	0	0,0%

I kolonnen "Afkast i % p.a. før pensionsafkastskat" er anført det samlede tidsvægtede afkast i procent.

21 Eventualaktiver og -forpligtelser

Eventualaktiver

SKAT har den 25. november 2015 udsendt endeligt styresignal vedrørende EU dommen i ATP sagen. SKAT anerkender i overensstemmelse med EU-dommen at et pensionsinstitut kan udgøre en "investeringsforening" efter momsfrigagelsen for "forvaltning af investeringsforeninger". I styresignalerne angiver SKAT ikke nærmere om, hvornår disse betingelser skal anses for opfyldt. Det beror således på en konkret vurdering af det enkelte pensionsinstitut, om dette er omfattet af investeringsforeningsbegrebet.

SAS Pilot & Navigator Pensionskasse har igangsat tilbagesøgningssager mod SKAT. Da sagerne behandles enkeltvis af SKAT er der stor usikkerhed om, hvilke beløb, der kan forventes tilbagebetalt. Det forventes at der i 2016 kommer en afklaring på dette.

Eventualforpligtelser

Pensionskassen har afgivet støtteerklæringer til Wing Hotels ApS og Kapitalformidlingsselskabet af 1/11 1993 A/S indeholdende tilsagn om at sikre, at selskaberne har tilstrækkelig likviditet det kommende år samt givet henstand med afvikling af mellemværender.

Støtteerklæringerne er gældende indtil aflæggelsen af årsregnskaberne for 2016, og er givet med henblik på at opretholde værdien af pensionsmæssige investeringer.

KONCERN- OG PENSIONSASSE ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Note 22 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for SAS Pilot & Navigator Pensionskasse er aflagt i overensstemmelse med lov om tilsyn med firmapensionskasser, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for firmapensionskasser.

Beløb i resultatopgørelse, balance og noter præsenteres i hele tkr. med mindre andet er nævnt. Hvert tal afrundes for sig, og der kan derfor forekomme afvigelser mellem de anførte totaler og summen af de underliggende tal.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen til dagsværdi.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncernforhold

Koncernregnskabet fremkommer ved sammenlægning af regnskabet for Pensionskassen og regnskaberne for dattervirksomhederne Ejendomsselskabet af 1/10 2005 A/S og Kapitalforeningen Danske Invest Institutional Afdeling SAS Pilotpension.

Dattervirksomhederne omregnes til brug for konsolideringen til den af Pensionskassen anvendte regnskabspraksis.

Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomheders dagsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Regnskabsmæssige skøn

Ved regnskabsudarbejdelsen anvendes der skøn og vurderinger, som påvirker størrelsen af aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i indeværende og kommende år. De væsentligste skøn og vurderinger vedrører fastsættelsen af afkastprocenter og dagsværdier på ejendomme og vurdering af pensionshensættelser.

Note 22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Resultatopgørelse

Bonusindtægter

Under posten bonusindtægter indregnes modtaget bonus fra Danica Pension.

Investeringsafkast

Investeringsafkast indeholder indtægter fra tilknyttede og associerede virksomheder, renter, kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, indtægter og værdiregulering vedrørende investeringsejendomme samt administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed.

Indtægter vedrørende investeringsejendomme indeholder indtægter og udgifter af ejendomsdrift samt tab eller avance ved salg af ejendomme.

Pensionsafkastskat

Pensionsafkastskat indgår i resultatopgørelsen med de beløb, der er beregnet på grundlag af regnskabsårets skattepligtige afkast uanset om skatten er aktuel eller først skal betales i senere perioder.

Den del af afkastet, der kan henføres til pensionshensættelserne opsparet forud for 1. januar 1983 er friholdt for beskatning. PAL-skattesatsen er i 2015 på 15,3 %.

Pensionsmæssige ydelser f.e.r

Under posten pensionsmæssige ydelser opføres udbetalte beløb i året. Udtrædelsesgodtgørelser omfatter godtgørelser til udtrådte medlemmer i året

Udbetaling af pensionstilskud sker til den personkreds, der er omfattet af bestemmelsen i vedtægternes § 4, og som i regnskabsåret har modtaget pensionsydelse fra Danica Pension.

Ændring af pensionsmæssige hensættelser f.e.r

Under posten ændring i pensionshensættelser opføres forskellen mellem pensionshensættelserne primo året og ultimo året.

Administrationsomkostninger

Omkostninger opdeles i administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed og administrationsomkostninger, der vedrører pensionsvirksomhed.

Under administrationsomkostninger indregnes samtlige omkostninger, der er forbundet med Pensionskassens virksomhed, herunder omkostninger til det administrative personale, ledelse, kontorlokaler og kontoromkostninger samt afskrivninger.

Note 22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Under posten "Materielle anlægsaktiver" indgår driftsmidler.

Driftsmidler måles på tidspunktet for første indregning til kostpris og efterfølgende til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivninger foretages lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør 5 år.

Investerings ejendomme

Investerings ejendomme måles ved første indregning til kostpris, og ved efterfølgende måling måles til dagsværdi opgjort efter Finanstilsynets retningslinjer. Målingen af dagsværdien af hoteleje ejendomme sker ved anvendelse af afkastmodellen og måling af dagsværdien af øvrige ejendomme sker ved anvendelse af DCF-modellen.

Dagsværdien opgøres ejendom for ejendom. Opgjort efter afkastmetoden opgøres dagsværdien på grundlag af et driftsbudget og en afkastprocent. Opgjort efter DCF-modellen baseres dagsværdien på nutidsværdien af ejendommens fremtidige betalingsstrømme. Nutidsværdien opgøres ved diskontering af med et for hver ejendom individuelt fastsat forrentningskrav, der afhænger af beliggenhed, ejendomstype og anvendelsesmulighed, indretning samt lejers bonitet.

Omkostninger, der tilfører en investeringsejendom nye eller forbedrede egenskaber i forhold til anskaffelsestidspunktet, og som derved forbedrer ejendommens fremtidige afkast, tillægges kostprisen som en forbedring. Omkostninger, der ikke tilfører en investeringsejendom nye eller forbedrede egenskaber, indregnes i resultatopgørelsen under ejendomsomkostninger.

Ejendomme hvor der er indgået aftale om salg optages til salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger.

Værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen under posten "kursreguleringer".

Note 22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Resultatopgørelsen

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders og associerede virksomheders resultat efter skat under hhv. posten "Indtægter fra tilknyttede virksomheder" og "Indtægter fra associerede virksomheder".

Balancen

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes indre værdi opgjort efter moderspensionskassens regnskabspraksis.

Andre finansielle investeringsaktiver

Værdipapirer, der er genstand for offentlig kursnotering, ansættes til den på balancetidspunktet senest noterede officielle lukkekurs.

Udtrukne obligationer værdiansættes til kurs pari.

Unoterede kapitalandele måles til skønnet dagsværdi.

Uafviklede handler med værdipapirer, terminsforretninger m.v. ansættes til den værdi kontrakterne har på balancetidspunktet. Værdireguleringerne indgår i resultatopgørelsen under "Kursreguleringer".

Tilgodehavender

Tilgodehavender værdiansættes til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab efter en individuel vurdering af tilgodehavender.

Pensionshensættelser

Pensionshensættelserne opgøres af Pensionskassens aktuar på grundlag af det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag. Hensættelser til pensionsforpligtelser opgøres som nutidsværdien af de fremtidige pensionstilsgagn for hvert enkelt medlem.

Ved beregning af nutidsværdien benyttes Finanstilsynets diskonteringsrente reduceret med Pensionskassens skøn over den fremtidige reguleringssats (inflation).

Risikoelementer og omkostningselementer er baseret på Pensionskassens bedste skøn og er anmeldt til Finanstilsynet. Ved opgørelse af sikkerhedstillæg benyttes en reduktion af diskonteringsrenten på 2 %. Endvidere tillægges en eksplicit realisationsrisiko på 5 %. Der hensættes yderligere til fremtidig administration.

Pensionskassens pensionsmæssige hensættelser med tillæg af kapitalkrav er som følge af pensionsregulativets betingede grundlag maksimeret til værdien af Pensionskassens nettoaktiver fratrukket kapitalkravet.

Note 22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valuta-kursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsregnskab indregnes i resultatopgørelsen under posten kursgevinster, der indgår i de samlede finansindtægter.

Nøgletal

Nøgletal er opgjort i overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for firmapensionskasser. Nøgletals-formlerne fremgår af nævnte bekendtgørelse.

